

16.6.2025

Kokousaika: 16.6.2025 klo 17:00 - 20.15

Kokouspaikka: Kunnanhallituksen huone

Saapuvilla olleet jäsenet

xWaris Antti, puheenjohtaja
xMyyryläinen Salla, 1. vpj.
xSiekkinen Sanna, 2. vpj.
xHedman Henri, jäsen
xHänninen Anu, jäsen
xVainio Hanna-Leena, jäsen
-Vihtonen Esa, jäsen

-Hintikka Juhani, varajäsen
-Häyrinen Anna, varajäsen
xLiimatainen Julia, varajäsen, § 106
xVainio Harri, varajäsen, § 106 Teams
xHytönen Aija, varajäsen, § 106 Teams
xLeskinen Jouko, varajäsen, § 109, 116
xMinkkinen Terhi, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

xValtuuston pj. Puttonen Maritta
xValtuuston I vpj. Väisänen Simo
xValtuuston II vpj. Hokkanen Mia

xPasanen Mika, kunnanjohtaja, esittelijä
xLahti Eija, vs. kunnansihteeri, pöytäkirjanpitäjä

xHenri Pennanen, rakennustarkastaja, § 120, 125
xMilla Saarinen, ympäristötarkastaja, § 121

Käsitellyt asiat

103-126

Pöytäkirjan varmennus

Antti Waris
Puheenjohtaja

Eija Lahti
Pöytäkirjanpitäjä

16.6.2025

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti.

Henri Hedman

Anu Hänninen

Salla Myyryläinen § 106

Julia Liimatainen § 106

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on nähtävänä 18.6.2025 lukien Konneveden kunnan nettisivuilla.



§ 125 Konneveden kunnan lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi (laki kaavojen toteuttamisesta) sekä rakentamislain 46 §:n ja alueidenkäyttölain (kaavojen toteuttamislaki) 101a §:n muutoksesta

Julkinen

Kunnanhallitus 16.6.2025 § 125

Valmistelija kunnanjohtaja Mika Pasanen, puh. 0400 626991

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa 11.7.2025 mennessä uudesta alueidenkäyttölain luonnoksesta (diaarinumero: VN/26856/2023) ja alueidenkäyttöasetuksen alustavasta luonnoksesta. Alueidenkäyttölain nimi ehdotetaan muutettavaksi "Laiksi kaavojen toteuttamisesta".

Hallituksen esitysluonnos alueidenkäyttölainsäädännöksi on luettavissa Lausuntopalvelun kautta.

Lausunnon voi toimittaa lausuntopalvelussa tai sähköpostitse ministeriön kirjaamoon.

Lakivalmistelu pohjautuu Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteisiin, jossa painotetaan muun muassa teollisuuspuistojen maankäytön prosessien nopeuttamista, maanomistajien aloiteoikeutta yleis- ja asemakaavoituksessa, kaavoituksen ja lupaprosessien sujuvoittamista sekä uusiutuvan energiainvestointien (esimerkiksi aurinkovoima) edistämistä.

Alueidenkäyttölain uudistus on osa alueidenkäyttölain kokonaisuudistusta, jossa vanha maankäyttö- ja rakennuslaki jakautuu neljään eri kokonaisuuteen. Rakentamista ohjaava rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Uusi laki kaavojen toteuttamisesta muodostuu valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita, kaavoitusta ja merialuesuunnittelua koskevista säännöksistä. Kaavojen toteuttamista ja maapolitiikkaa koskevista säännöksistä on tarkoitus muodostaa omat kokonaisuutensa.

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi on nähtävillä yhtä aikaa Alueidenkäyttölaki-luonnoksen kanssa. Se viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Kokonaisuuden ymmärtämisen helpottamiseksi alustava asetusluonnos on kuitenkin myös lausuntopyynnön liitteenä ja siitä voi jo tässä yhteydessä antaa kommentteja.

Alueidenkäyttölain valmistelun mukaan alueidenkäytön suunnittelun kolmiportainen hierarkia sekä kuntien keskeinen ja ratkaiseva rooli kaavoituksessa säilyisivät.

Merkittävimpiä muutoksia lakiin olisivat:

- Maakuntakaavan yksityiskohtaisuuden ja oikeusvaikutteisuuden keventäminen
- Yleiskaavan ja asemakaavan yhteiskäsittely
- Kuntien yhteinen yleiskaavan aseman vahvistaminen
- Kaavojen sisältövaatimuksiin täydennyksiä (ilmastonmuutos, luonnonmonimuotoisuus,



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

rakennuskustannukset)

- Yleis- ja asemakaavan laadinnan aikaisten rakennuskieltojen keston lyhentäminen
- Asemakaavan laatimisaloitteen laajentaminen ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa
- Oikeusvaikutteinen yleiskaava aurinkovoimarakentamista varten
- Tuulivoimalan vähimmäisetäisyyden määrittäminen asutukseen nähden
- Kaavoitusmenettelyä, tiedoksiantoa ja muutoksenhakua koskevia muutoksia (muutoksenhakuoikeuden rajaaminen ja yhteisöjen muistutusvelvoite valitusoikeuden käyttämiseksi)

Kunnanjohtajan ehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa Ympäristöministeriölle Alueidenkäyttölain luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Konneveden kunta pitää sujuvoittamistavoitteita kannatettavina, mutta toisaalta esittää huolensa lakiluonnoksen moniin säädöksiin sisältyvistä, kunnan maankäytön ohjaamista haittaavista ja itsehallintoa rajaavista määräyksistä. Lisäksi lakiluonnoksen yksityiskohdissa on epäselviä ja puutteellisesti valmisteltuja tekijöitä, joiden vaikutuksia alueidenkäytön suunnitteluun ja muuhun yhteiskuntaan ei ole riittävästi arvioitu. Mm. muutoksenhakuoikeuksien rajaaminen luo huolen riittävän oikeusturvan toteutumisesta alueidenkäytön suunnittelun osallisten kannalta sekä alueidenkäytön yleisen hyväksyttävyyden kannalta.

Lisäksi Konneveden kunta ilmaisee huolensa lainvalmistelun tasosta sekä osallisten huomioinnista valmistelussa. Lakiesitystä ei ole monin paikoin perusteltu riittävästi eikä siitä ole tehty riittävän kattavaa vaikutusten arviointia, mitkä seikat tulevat aiheuttamaan ongelmia käytännön kuntatyössä. Lisäksi Konneveden kunta kritisoi lausuntoaajan aikataulua, joka ajoittuu epäedullisesti valtuustokauden vaihtumiseen ja kesätaukoon. Aikataulu rajoittaa luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden mahdollisuuksia riittävään perehtymiseen ja asian valmisteluun. Valtion toimijana tulee varmistaa, että lausuntojen antaminen ja kuuleminen olisi kattavaa, ei vain näennäistä. Lakiesityksessä on myös useita säännöksiä, jotka johtavat nykyistä raskaampaan kaavoitusprosessiin ja lisäbyrokraatiaan, joka ei tue hallituksen tavoitetta sujuvoittaa ja nopeuttaa prosesseja.

Yleiset säännökset (luku 1, 1 §-11 §) ja viranomaistoiminta (luku 2, 13 §, 14 §)

Konneveden kunta pitää hyvänä, että alueidenkäytön- ja kaavoitusjärjestelmän (4 §) säilyvät pääpiirteiltään entisellään, koska nykyinen kaavoitusjärjestelmä on toimiva, testattu ja ennakoitava. Kunta kuitenkin painottaa alueidenkäyttölain uudistuksessa kuntien itsehallinnon ja nk. kaavoitusmonopolin säilyttämistä.



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

Elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) tullaan korvaamaan lupa- ja valvontavirastolla (13 §) sekä elinvoimakeskuksilla (14 §). Lupa- ja valvontaviraston tehtävänä on tukea kunnan alueidenkäytön suunnittelua ja viraston on valvottava, että kaavoituksessa ja muussa alueidenkäytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Elinvoimakeskusten tehtävänä on edistää alueellaan alueidenkäytön toimivuutta ja kestävyyttä.

Vuosittain järjestettävän kehittämiskeskustelun muuttaminen vähintään kerran kahdessa vuodessa järjestettäväksi yhteistyökeskusteluksi (10 §) korostaa valtion viranomaisen roolin muutosta kuntien kaavoitusta ohjaavasta ja valvovasta viranomaisesta yhteistyötä tekeväksi ja kuntia tukevaksi toimijaksi. Uusien virastojen osalta on vielä vaikea arvioida miten ne tulevat vaikuttamaan kuntien toimintaan, mutta Konneveden kunta pitää tärkeänä sitä, että uudesta lupa- ja valvontavirastosta on edelleen mahdollisuus saada tukea ja apua muun muassa lain tulkintakysymyksiin ja haastavien maankäyttöllisten asioiden ratkaisemiseen. Pienissä kunnissa ELY-keskuksista saatu neuvonta on auttanut merkittävästi kunnissa työskentelyä.

Maakuntakaava (luku 4, 21 § - 30 §)

Lakiluonnoksen mukaan maakuntakaavassa esitetään maakunnan alueidenkäytön periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita (21 §). Voimassa olevaan lakiin verrattuna maakuntakaavan tehtäviin ei enää kuuluisi yhdyskuntarakenteen periaatteiden esittäminen vaan ratkaisujen teko siirretään kuntatasolle ja -kaavoitukseen. Tämä perusteluna todetaan maakuntakaavan tehtävän rajaamisesta maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviin alueidenkäytön kysymyksiin.

Konneveden kunta katsoo, että maakuntakaavoitukseen esitetyt muutokset ovat pääsääntöisesti oikeansuuntaisia ja kaavatason merkityksen selkeyttäminen ja täsmentäminen on hyvä asia. On kuitenkin huomioitava, että maakuntakaavassa tulee edelleen voida käsitellä seudullisesti merkittäviä asioita ja alueita sekä kuntien maankäyttöä siltä osin, kun maankäytön ratkaisuilla on selvästi kuntarajat ylittäviä vaikutuksia. Seudullisia vaikutuksia voi olla muun muassa tuulivoimahankkeilla, kaupan suuryksiköillä ja suurilla elinkeinohankkeilla.

Nykyisin maakuntakaavoissa on tarkasteltu myös seudullisesti merkittäviä alueita, kuten tuulivoima-alueita. Mikäli maakuntakaavalla tutkitaan jatkossa vain maakunnallisesti merkittävät alueet, tarkoittanee tämän vain hyvin suurten, maakunnallisten tuulivoima-alueiden osoittamista maakuntakaavoissa tv-alueina. Tällöin maakuntakaavoituksen päivityksen yhteydessä nykyiset seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet jäisivät pois maakuntakaavasta ja tätä kautta AKL:n (68 §) sisältämä uusi 8-kertaisen voimakorkeuden etäisyysvaatimus koskisi tulevaisuudessa myös nyt maakuntakaavassa



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

seudullisesti merkittävinä osoitettuja tuulivoima-alueita.

Konneveden kunta pitää hyvänä, että lakiluonnoksessa on mahdollistettu poikkeaminen maakuntakaavasta yleiskaavaa laadittaessa, tai asemakaavasta, jos yleiskaavaa ei ole (27§). Tämä mahdollistaa entistä paremmin maakuntakaavan ratkaisujen täsmentämisen kuntakaavoituksessa.

Yleiskaava (luku 5, 31 § - 45 §)

Konneveden kunta katsoo, että yleis- ja asemakaavan yhteiskäsittelyn (41 §) mahdollistaminen on hyvä lisäys lainsäädäntöön ja vahvistaa jo nykyisiä käytänteitä. Menettelyllä on mahdollisuus sujuvoittaa ja lyhentää kaavojen käsittelyaikaa. Myös yleiskaavan hyväksymispäätöksen yhteydessä alueella voimassa oleva asemakaava kumoaminen mahdollistaa ja helpottaa esimerkiksi vanhentuneiden ranta-asemakaavojen kumoamista ja maankäytön ratkaisemista yleiskaavalla, mikäli maanomistaja käynnistää ranta-asemakaavan kumoamisen ja sitoutuu myös tarvittaviin kustannuksiin samanaikaisesti, kun kunta laatii yleiskaavaa.

Lakiluonnoksessa on esitetty kunnalle mahdollisuus osoittaa yleiskaavoituksen kustannusvelvollisuudet suoraan maaomistajalle, mikäli yleiskaava tai yleiskaavan muutos laaditaan yksityisen edun vaatimana tai aloitteesta (40 §). Lakiuudistuksessa on myös selkeytetty ja parannettu kunnan mahdollisuutta periä ranta-alueita, pääasiassa loma-asumista koskevan yleiskaavan laatimiskustannukset täysmääräisesti maanomistajilta heidän kaavasta saamansa hyödyn suhteessa (77 §). Voimassa olevassa lainsäädännössä kunnalla on mahdollisuus periä ainoastaan puolet kustannuksista.

Konneveden kunta pitää hyvänä, että lakiluonnoksessa on selkeytetty yleiskaavoituksen kustannusvelvoitetta ja kunnan mahdollisuutta periä korvauksia. Kuntien resurssit huomioon ottaen on kohtuullista, että yleiskaavasta hyötyvät osallistuvat kaavan laatimisen kustannuksiin.

Lakiluonnoksessa on esitetty (§ 34), että yleiskaavojen sisältövaatimuksia täydennetään esimerkiksi ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuutta koskevilla seikoilla. Esitys on ympäristön tilaan peilaten perusteltua, mutta lisää kaavoihin liittyvää selvitystaakkaa. Kunnissa kaavaprosessit ovat hidastuneet, kaavahankkeiden laadintakustannukset ovat kasvaneet sekä hallintotyömäärät lisääntyneet jatkuvasti kasvavien selvitys- ja vaikutusarviointivelvoitteiden takia. Konneveden kunta esittää, että lain säätäjä tarkastelisi lakimuutoksen tuomia, lisäresursseja vaativia toimia ja velvoitteita kokonaisuutena huomioiden kuntien vähenevät resurssit ja osaavien kaavoittajien ja muun muassa luontoselvittäjien huono saatavuus.

Vähittäiskaupan suuryksiköt (luku 7, 64 § - 66 §)



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

Lakiluonnoksessa on myös esitetty, että vähittäiskaupan suuryksiköt olisi edelleen osoitettava ensisijaisesti kaavojen keskusta-alueelle. Suuryksikön sijoittuminen maakuntakaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle edellyttäisi, että vähittäiskaupan suuryksikön sijoituspaikaksi tarkoitettu alue on maakuntakaavassa erityisesti osoitettu tähän tarkoitukseen. Vähittäiskaupan suuryksikkö voitaisiin kuitenkin osoittaa maakuntakaavassa, yleiskaavassa tai asemakaavassa keskusta-alueiden ulkopuolelle, jos voitaisiin huolehtia, että suunnitellulla alueidenkäytöllä ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen (65 §). Voimassa olevaan lakiin verrattuna erityisissä säädöksissä ei enää säädettäisi palveluiden saavutettavuutta eikä palveluverkkoa koskevista sisältövaatimuksista, mikä on ristiriidassa esimerkiksi asemakaavan sisältövaatimusten kanssa, joihin nämä vaatimukset edelleen sisältyvät. Konneveden kunta esittää, että tämä ristiriita tulisi ratkaista ja suurmyymälöiden maakunnallisten ja seudullisten vaikutusten johdosta myymälöiden sijoittaminen tulisi ratkaista maakunta- tai yleiskaavassa riittävine vaikutusten arvioineineen.

Lakiluonnoksessa vähittäiskaupan suuryksiköitä koskeva erityinen sijainnin ohjaus koskisi voimassa olevan lain mukaisesti edelleen yli 4 000 k-m² suuruisia myymälöitä. Lakiehdotuksen mukaan vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevia säännöksiä sovellettaisiin myös sellaiseen myymäläkeskittymään, joka vaikutuksiltaan on verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Vähittäiskaupan myymäläkeskittymällä tarkoitetaan useasta erillisestä ja toisistaan lähietäisyydellä olevasta myymälästä muodostuvaa toiminnallisesti yhtenäistä kaupan aluekokonaisuus, jossa yksittäisten myymälöiden koko ei ylitä 4000 k-m² (64 §).

Konneveden kunta esittää, että myymäläkeskittymää koskeva lisäys tulee poistaa lakikohdasta ja kunnille tulee säilyttää kaupan kehittämistä koskeva kaavoitusoikeus ja -monopoli. Myymäläkeskittymän määritelmä rajoittaa ja vaikeuttaa kuntien liike- ja kauppakorttelien kehittämistä kuntakaavoituksella, mikäli toisiaan lähelle sijoittuvat myymälät lasketaan yhtenä kokonaisuutena.

Tuulivoimalarakentamista koskevat erityiset säädökset (luku 8, 67 § - 69 §)

Konneveden kunnan alueella tuulivoimatuotannon edistäminen on haasteellista asutuksen sijoittumisen takia. Lakiluonnoksessa ehdotettu etäisyysvaatimus (kahdeksan kertaa voimalan korkeus) asunnoista, vapaa-ajanasunnoista ja kaavan mukaisista asuinrakennuspaikoista (68 §) muualla kuin maakuntakaavan tv-alueilla, tarkoittaisi sitä, että Konnevedellä tuulivoiman sijoittuminen ei todennäköisesti olisi mahdollista muualle kuin Miilukankaan tuulivoima-alueelle, jossa on maakuntakaavassa osoitettu tv-merkintä. Säännöksen myötä maakuntakaavan tv-alueiden painoarvo muuttuu, koska muun potentiaalisen tuulivoiman kaavoitusmahdollisuus estyy tai vähenee merkittävästi. Säännös muuttaisi myös maakuntakaavojen tv-aluerajausviivan merkitystä, koska rajauksesta tulisi ehdoton - rajauksen ulkopuolella tulisi noudattaa etäisyysvaatimusta.



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

Nykyinen oikeuskäytäntö on tulkinut tv-aluerajauksia eri tavoin (muun muassa KHO 2023:57) ja jo voimassa olevien maakuntakaavojen laadintavaiheessa esille tuotu oikeudellinen tulkinta on 68 §:n vaatimuksista poikkeava.

Konneveden kunta katsoo, että tuulivoimaloiden kiinteä etäisyysvaatimus vähentää tai estää jatkossa pienempien tuulivoimapuistojen yleiskaavoituksen, ja että vaatimus tuulivoimalan vähimmäisetäisyydestä on epärealistinen. Lakiluonnoksen ehdotuksen toteutuessa kaikki tuulivoimahankkeet kuntien alueella jouduttaisiin todellisuudessa tarkastelemaan maakuntakaavatasolla, mikä lisää byrokratiaa ja kaventaa kuntien itsehallintoa. Kunta ei kannata ehdotettua tuulivoimalan ja asutuksen välistä vähimmäisetäisyyttä. Tuulivoimaloiden vaikutukset ja etäisyydet tulisi edelleen nykykäytänteiden mukaisesti pohjautua kaavoitus- ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn, ja niissä todettuihin todellisiin vaikutuksiin kunnan vahva päätäntävalta säilyttäen. Rinnalle ei tarvita uutta rajoittavaa säännöstä. Etäisyysvaatimus vaikeuttaa myös hallitusohjelmatavoitteiden uusiutuvan energian edistämisen osalta.

Lakiesityksen mukaan etäisyysvaatimuksista voitaisiin poiketa, jos asuinrakennuksen tai -rakennuspaikan maanomistaja antaisi kirjallisen suostumuksensa asiasta. Suostumus sitoisi myös tulevia omistajia kauppatilanteessa (68§ mom. 3). Vastaavia omaa asuinpaikkaa ja seuraavia maanomistajia sitovia suostumusmenettelyjä ei ole mahdollista soveltaa missään muussa ympäristöhaittoja koskevassa käsittelyssä. Lakikohdan suostumusmenettely ohjaa tuulivoimaosayleiskaavahankkeita suurten, instituutionaalisten maanomistajien alueille. Epäselvää on myös, missä ja miten kirjallista suostumusta säilytetään (kuuluuko esimerkiksi kaavoituksen asiakirjoihin).

Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säädökset (luku 9, 70 § - 72 §)

Lakiesitys mahdollistaa, että jatkossa voidaan laatia aurinkovoimaa koskeva yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan rakentamisluvan perusteena (70 §). Lakiuudistus on tarpeellinen, sillä aurinkovoimarakentaminen todennäköisesti lisääntyy ja sen ohjaamiseksi yleiskaava on oikeanlainen suunnitteluinstrumentti. Lakiesityksen mukaan kaavoituskynnys ylittyy yli 10 hehtaarin aurinkovoima-alueella. Tämän lakikohdan "joustavoittava" hyöty voi toteutua kuitenkin vain, mikäli myös sijoittamisluvalla suunnittelutarvealueella on vielä mahdollista ratkaista hankkeen vaikutusten salliessa laajojakin aurinkovoima-alueita (esimerkiksi 100 ha) eikä vain enintään alle 10 hehtaarin alueita. Lakimuutoksilla ei saa aiheuttaa merkittävästi kasvavaa yleiskaavojen laadintatarvetta aurinkovoima-alueita koskien.

Kriteerit aurinkovoimalan sijoittamisessa metsäympäristöön ovat lakiluonnoksessa jääneet hyvin epäselviksi. Luonnoksessa todetaan, että aurinkovoimaloita ei saisi merkittävässä määrin sijoittaa metsämaalle. Epäselväksi jää, mitä merkittäväällä määrällä tarkoitetaan ja tuleeko tarkastelu tehdä hankekohtaisesti vai esimerkiksi kunta- tai seutukohtaisesti. Konneveden kunta esittää, että lain perusteluissa asiaa tulee avata



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

tarkemmin.

Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa (luku 11, 78 § - 89 §)

Konneveden kunnan mielestä lakiuudistuksessa tulisi huomioida kuntien mahdollisuus hyödyntää digitalisaatiota perinteisen kirjepostin sijaan/rinnalla. Luonnoksessa on mahdollistettu sanomalehdessä julkaistavista kuulutuksista luopuminen, mutta voimassa olevan lainsäädännön tapaan luonnoksessa määrätään edelleen kaavaehdotuksen ilmoittamisesta kirjeitse toisessa kunnassa asuville maanomistajille ja -haltijoille (84 §). Ulkopaikkakuntalainen on tässä menettelyssä käytännössä paremmassa asemassa kuin kunnassa asuva. Konneveden kunnan näkemyksen mukaan digitaalista kuulemista voitaisiin kehittää kirjeitse kuulemista rinnalle ja sallia esimerkiksi sähköpostitiedottaminen kirjetiedottamisen sijaan/lisänä niille maanomistajille, jotka siihen suostuvat. Näin kunnilla olisi mahdollista kehittää kuulemiseen digitalisaatioon ja paikkatietoon perustuvia ratkaisuja.

Lakiluonnoksen 78 §:n mukaan asemakaavaa laadittaessa olisi arvioitava kaavan todennäköisesti merkittävät vaikutukset rakentamisen kustannuksiin. Tämä uusi lisäys vaikutusten arvioinnin osalta muuttaisi asemakaavaprosessia nykyistä raskaammaksi lisäten selvityskustannuksia ja pidentämällä asemakaavojen laatimisaikatauluja. Konneveden kunnan mielestä vaatimuksesta rakentamiskustannusten selvittämisestä tulee luopua asemakaavoittamisen sujuvoittamiseksi.

Kaavoituskatsauksen korvaaminen verkossa ylläpidettävällä aineistolla (79 §) vireillä olevista ja vireille tulevista kaavoista on Konneveden kunnan mielestä kannatettavaa. Kuntalaisten kannalta on selkeämpää, että vireillä ja laadinnassa olevista tai valmisteluun tulevista kaavahankkeista löytyvät kunnan verkkosivuilta.

Konneveden kunta pitää hyvänä, että lakiluonnoksessa on parannettu ja yksinkertaistettu kunnan mahdollisuutta järjestää vireilletulo ja valmisteluvaiheen kuuleminen kaavan tavoitteiden ja merkityksen mukaisella tavalla (§ 81). Nykyinen lainsäädäntö tarjoaa tämän mahdollisuuden vain vähäisten asemakaavahankkeiden osalta.

Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa (luku 12, 90 § - 91 §)

Lakiluonnoksessa esitetään maanomistajille oikeutta asema- tai yleiskaava-aloitteen tekemiseen, joka tulisi käsitellä kunnassa monijäsenisessä toimielimessä viimeistään neljän kuukauden kuluessa (90 §). Monijäsenisellä toimielimellä tarkoitettaisiin kuntalain 30 §:n mukaisia kunnan toimielimiä, joka Konnevedellä tarkoittaa ympäristölautakuntaa tai kunnanhallitusta.

Konneveden kunta katsoo, että lain uusi kaavan laatimisaloitesäännös on turha ja kuntien



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

hallintotyötä lisäävä. Voimassa olevan lainsäädännön puitteissa maanomistajilla on jo ollut mahdollisuus tehdä kaavoitusta koskevia aloitteita ja käsittelykäytäntö on ollut varsin toimiva. Toimivia käytäntöjä ei pidä vaikeuttaa lisäsääntelyllä ja byrokratialla. Kaavoitusaloitteen käsittely monijäsenisessä toimielimessä aiheuttaisi kunnille lisää hallintotyötä. Käytäntö on osoittanut, että pääsääntöisesti kaavoitusaloitteet keskeytyvät maanomistajan taholta, kun maanomistajalle selviää kaavoitustyön kustannusvastuut. Ne kaavoitusaloitteet, jotka ovat realistisia ja joiden kustannusvastuusiin maanomistajat sitoutuvat, käsitellään sekä etenevät jo nykyisin kaavoitussopimusmenettelyjen kautta. Konneveden kunta toteaa, että alueidenkäyttölain 90 § tulisi poistaa kokonaisuudessaan tai säännöstä tulisi voida noudattaa hyvin joustavasti, kunnan oman hallintomenettelytavan mahdollistavana.

Lakikohtaan sisältyvä myös kunnalle mahdollisuus antaa kaavaehdotuksen laadinta maanomistajalle (91 §). Kaavaehdotuksen laadintaan sisältyy kuitenkin edelleen kunnan ohjausvelvollisuus ja keskeytyspäättöoikeus. Tämä menettely voi käytännössä aiheuttaa ristiriitaisia tulkintoja ja kuormittaa kunnan resursseja, jonka vuoksi Konneveden kunta suhtautuu varauksella esitettyyn toimintatapaan.

Lausunto koskien alueidenkäyttölain (kaavojen toteuttamislaki) muuttamista (101 a §)

Alueidenkäyttölain uudistuksen yhteydessä myös alueidenkäyttölain muihin pykäliin muutoksia. Alueidenkäyttölaista aikanaan kaavojen toteuttamista koskevaan lakiin siirtyvässä pykälässä 101 a säädettäisiin maanomistajan oikeudesta saada maakunta-, yleis- tai asemakaavan suojelumääräyksestä johtuvasta rajoituksesta metsätalouden harjoittamiselle kunnalta korvaus, jos rajoituksesta aiheutuu vähäistä suurempaa taloudellista menetystä.

Alueidenkäyttölaissa on eri kaavatasoille määrätty sisältövaatimukset, joiden mukaan luonnon monimuotoisuutta ja luontoarvoja tulee vaalia. Sisältövaatimusten täyttämiseksi kaavoihin on usein tarpeellista antaa muun muassa puuston käsittelyä koskevia määräyksiä. Lakiluonnoksen § 101a asettaa haasteen kaavojen sisältövaatimusten täyttämiseksi, koska todennäköisesti osa kaava-alueiden luontoarvokohdetietoista esitetään jatkossa vain kaavaselostuksissa tai kaavakartalla vain informatiivisena tietona. Suojelumääräyksiin osoitettaisiin vain luonnonsuojelualueet ja luonnonsuojelulain 111 §:n mukaisesti kohteet sekä metsälain 10 § mukaiset kohteet. Muut metsätalousalueiden luontoarvoja koskevat kaavatiedot jäivät informatiivisiksi ilman metsänkäyttöä rajoittavia suojelumääräyksiä.

Konneveden kunta katsoo, että alueidenkäyttölain 101 a § tulee poistaa tai muuttaa merkittävästi sisällöllisesti. Kunnilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia korvausten maksamiseen tai hallinnollista resurssia korvausmenettelyjen hoitamiseen. Mahdollinen korvausmenettelyyn liittyvä valmistelu sekä kaava-aineistojen arviointi korvausriskien osalta aiheuttaisi kunnille lisää hallinnollista työtä. Lakikohta aiheuttaa myös lisääntyvien



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

valitusprosessien kautta oikeuskäsittelyihin käytettävän hallintotyön määrää.

Jos lakikohta jää edelleen alueidenkäyttölakiin, on tarpeellista tarkentaa metsäkiinteistön ja metsätalouden harjoittamisen määritelmät sekä eri kaavatyypin sisältövaatimukset metsätalousalueita koskien. Metsätalouden harjoittamisen rajoittamista koskeva kunnan korvausvelvoite ei voi olla voimassa ranta-asemakaavoitusta koskien, koska ranta-asemakaavoitus on pääsääntöisesti maanomistajan aloitteesta käynnistettävä kaavatyypin. Yleispiirteisen maakuntakaavan osalta korvausvelvollisuuden osoittaminen kunnalle on myös kohtuutonta, koska kunta ei laadi eikä hyväksy maakuntakaavoja.

Mikäli valtio katsoo tarpeelliseksi säätää korvausvelvollisuudesta, tulisi valtion varautua budjetissaan korvausten maksamiseen kuntien sijaan. Lain kirjaus korvauksen maksamisen ajankohdasta, määrittelystä ja suuruudesta ja siitä, onko kyseessä kertakorvaus. Kuntanäkökulmasta vähimmäisvaatimuksena esitetään, että korvausvelvollisuus lankeaisi kunnan maksettavaksi vasta puiden kaatamista koskevan luvan hylkäämisen jälkeen vastaavasti kuten on jo nyt säädetty alueidenkäyttölain 102 §:ssä muiden maa-alueiden lunastus- ja korvausvelvollisuudesta.

Lausunto koskien lakia rakentamislain muuttamisesta (RakL 46 §)

Alueidenkäyttölain uudistuksen yhteydessä myös rakentamislakiin esitetään muutoksia. Rakentamislaki koskevassa muutosluonnoksessa on esitetty säännös, että aurinkovoimalan sijoittumispaikasta riippumatta pinta-alaltaan yli 10 ha kokoiset voimalat ei voisi täyttää RakL 46 § mukaisia sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueella. Esitystä on perusteltu sen positiivisilla vaikutuksilla muun muassa luontoarvoihin, koska kaavoituksessa ympäristövaikutukset selvitetään kattavammin kuin yksittäisen lupaharkinnan yhteydessä. Tästä johtuen aurinkovoimalan rakentaminen edellyttäisi aina joko asemakaavan tai aurinkovoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimista.

Konneveden kunnan mielestä lakiin kirjattu tiukka yksiselitteinen pinta-alaperusteinen kokorajoitus, joka ei ota huomioon voimalan sijoituspaikkaa yhdyskuntarakenteessa tai rakentamisen vaikutuksia, aiheuttaa kasvavaa yleiskaavojen laadintatarvetta. Sijoittamislupamenettely suunnittelutarvealueella sisältää selvitysten ja vaikutusarviointien laadinnan hanketoimijan toimesta, minkä yhteydessä on mahdollista arvioida tapauskohtaisesti hankkeen vaikutuksia ja kaavoitustarvetta. Tästä syystä Konneveden kunta pyytää vielä lainsäätäjää harkitsemaan, onko ehdotonta kymmenen hehtaarin rajaa tarkoituksenmukaista kirjata rakentamislakiin. Tällaisessa muodossa lakiesityksen tuoma kaavoitusvelvollisuus hidastaa ja vaikeuttaa myös aurinkovoima-alueiden kehittämistä.

Mikäli pinta-alamääritelmä nähdään välttämättömäksi, Konneveden kunta pyytää harkitsemaan pinta-alamääritelmän korottamista esitetystä kymmenestä hehtaarista.



16.6.2025

D/516/01.01.00.02/2025

Lisäksi Konneveden kunta esittää, että sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella (RakL 46 §) -säännöstä tulisi tarkentaa siten, että maaseutuyrityksen liitännäiselinkeinojen rakentaminen ei tarkoita loma-asuntojen ja matkailupalveluasuntojen rakentamista. Asuinrakentamisen osalta on suunnittelutarvealueilla tarpeen laajempi lupaharkinta; määräyskohta aiheuttaa epäselvyyttä myös ranta-alueita koskien.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

**Tiedoksianto asianosaisille**

Tiedoksianto sähköisesti 19.6.2025

Vastaanottaja: kirjaamo.ym@gov.fi

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä Konneveden kunnan verkkosivuilla 18.6.2025 lukien.



Muutoksenhaku

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 103, 104, 105, 107, 108, 110, 118, 120, 121, 122, 123, 125, 126

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät: 106, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 124

Hallintolain 5 §:n tai muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja oikaisuvaatimusaika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Konneveden kunnanhallitukselle.

Pykälät: 106, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 124

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä
- kunnan jäsen

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.



16.6.2025

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Konneveden kunnan verkkosivuille.

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla 18.6.2025 lukien.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös johon oikaisua haetaan
- mitä muutoksia siihen vaaditaan
- perusteet, joilla oikaisua haetaan

Oikaisuvaatimus on tekijän, hänen laillisen edustajansa tai asiamiehensä allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa. Oikaisuvaatimuksessa on mainittava tekijän (jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan) nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimusviranomaisen yhteystiedot:

Konneveden kunnanhallitus

Kauppatie 25

44300 KONNEVESI

info@konnevesi.fi

p. 0400 991 001 (vaihde, arkisin klo 9:00-15:00)

Kirjaamon aukioloaika on arkisin klo 9:00-15:00. Kunnanviraston palveluajat ovat tiistaisin ja torstaisin klo 9:00-12:00.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kunnanhallitukselle kirjaamon aukioloaikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä. Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Lisätietoja

Päätös on lainvoimainen oikaisuvaatimusajan jälkeen, ellei siihen ole haettu muutosta.